

Svartvinget engrovflue *Dioctria oelandica* (Linnaeus, 1758)

Rødlistet art**faktaark**

Dette er vår største art av engrovfluer (slekten *Dioctria*). Svartvinget engrovflue er meget karakteristisk med svarte vinger og guloransje bein. Den finnes hovedsaklig langs kysten fra svenskegrensen til Kristiansand. Arten lever som rovdyr på andre insekter, spesielt veps og tovinger. Dyrene er sky og forstyrres lett, og ettersom de ofte flyr oppe i løvverket, kan de være vanskelige å få øye på.

Status
Kategori nær truet (NT) på Norsk rødliste for arter 2010.

Kjent utbredelse av svartvinget engrovflue i Norge.

Kjennetegn

Svart engrovflue er mye større enn de andre artene i samme slekten. Dette er også en av våre mest iøynefallende og karakteristiske rovfluer. Kroppen er svart og vingene er mørke, mørkere hos hannene enn hos hunnene. Som de andre artene av engrovfluer har den de karakteristiske sølvstripene på siden av brystet. Beina er sterkt oransjefargede. Alle lårene er fullstendig guloransje, og det samme gjelder alle leggene, med unntak av de ytterste delene. Føttene er helt svarte.

Utbredelse

Svartvinget engrovflue er vidt utbredt i Mellom-Europa og er funnet i våre naboland Sverige, Danmark og Finland, samt i Russland og Storbritannia. I Norge er det kjent i underkant av 20 lokaliteter, hovedsakelig konsentrert rundt Oslofjordområdet og ved Kristiansand. Det foreligger noen gamle funn fra innlandet (Ringerike og Nittedal). I Danmark er arten ansett som vidt utbredt.

Biologi

Svart engrovflue er et rovdyr som angriper sine byttedyr fra utkikksposter i løvverk og vegetasjon. Arten foretrekker korte angrep, men kan også foreta lengre jaktture. Munndelene er tilpasset slik at den lett bryter seg gjennom harde skall hos byttedyrene. Artens byttedyr er bl.a. snylteveps (Ichneumonidae), planteveps (spesielt slekten *Tenthredopsis*) og forskjellige arter av tovinger (Diptera). Hunnene til svart engrovflue legger eggene enkeltvis mens de sitter på et blad. Eggene, rødbrune og litt avstumpete, blir liggende ubeskyttet i det fri. Larven vet man ikke så mye om, men den er trolig beskrevet

av Brindle i 1969. I Storbritannia antas arten å ha en sterk preferanse for eik, men dette er ikke helt klarlagt i Norge, ettersom den også er funnet på lokaliteter uten eller med lite eik. Arten ser noen ganger ut til å ha preferanse for mindre trær i forhold til eldre, grovvokst skog.

Bestandsstatus

Nedbygging av artens habitater og omdisponering av arealer har ført til at artens leveområder minker. De senere årene har imidlertid arten blitt funnet på en rekke nye lokaliteter, noe som har ført til at arten har blitt nedgradert fra sårbar (VU) til nær truet (NT) på Norsk rødliste for arter 2010.

Referanser

Brindle, A. 1969. Taxonomic notes on the larvae of British Diptera. 26. The presumed larva of *Dioctria oelandica* (De Geer) (Asilidae). Entomologist 102, 3-6

Larsen, M. N. & R. Meier. 2004. Species diversity, distribution, and conservation status of the Asilidae (Insecta: Diptera) in Denmark. Steenstrupia 28, 177-241

Lyneborg, L. 1965. Tovinger IV. Humlefluer, stiletfluer, rovfluer m.fl. Danmarks Fauna 70. G.E.C. Gads Forlag, København.

Majer, J.M. 1997. European Asilidae. Side 549-567 i: Papp, L. og Darvas, B. (Red.): Contributions to a Manual of Palaearctic Diptera. Volume 2. Science Herald, Budapest.

Stubbs, A. & Drake, M. 2001. British soldierflies and their allies. British Entomological and Natural History Society, 1-512.

Lenker

Nøkler og informasjon om rovfluer: <http://www.geller-grimm.de/asilidae.htm>